

Z@jíček

Oslava naší krásné planety

7. vydání/20.4.2022/ Školní
časopis ZŠ Zaječí

**Bylinky
&
Čaje**

Strana 5-6

**Vyvolávání
deště**

Laboratorní zvířata

Nalstujte stranu 7-8

Dentální hygiena – s Archibaldem

© Z@jíček

Země

Foto: Creative Commons

Ke stažení ZDARMA na www.zsajeci.cz

Úvodní slovo

Milí a vážení čtenáři!

Právě pročítáte již 7. číslo našeho časopisu Z@jíček. Jsme velmi rádi, že se Z@jíčkovi tak daří a že se na každé další vydání těšíte stejně jako my.

V tomto čísle jsme se rozhodli vzdát hold naší krásné planetě. Jak všichni víte, Den Země se každoročně slaví 22. dubna, a to po celém světě.

Svou úctu si od nás zaslouží celá Země, včetně zvířat, která s námi zde žijí a jsou našimi přáteli a věrnými společníky. Také stromy a rostliny nám laskavě poskytují své ovoce, plody a dávají nám kyslík. A v neposlední řadě půda, Slunce a vzduch, bez kterých by život nebyl tím čím je a takový, jak ho známe.

Slavit můžeme nejen v tento významný den, ale po celý rok, protože naše planeta také nerozlišuje, kdy nám své dary a zázemí poskytne. Tak jako ona se stará každý den o nás, můžeme i my jí její péči alespoň malými drobnostmi oplácet.

Chceme, aby se nám tu ještě dlouho dobře žilo!

Začněme každý u sebe, dívejme se okolo sebe a vnímejme ten úžasný dar.

Život na Zemi.

Vaše redakce časopisu Z@jíček

Na co se v tomto vydání můžete těšit?

Obsah

Co najdete uvnitř

1.	Velikonoce	strana 3-4
2.	Bylinky a čaje	strana 5-6
3.	Laboratorní zvířata	strana 7-8
4.	Dentální hygiena	strana 9-10
5.	Vyvolávání deště	strana 11
7.	Z@ječí uši	strana 12
8.	Z@jíčkoviny	strana 13

Přejeme Vám příjemné
čtení!

Na co se v tomto vydání můžete těšit?

Velikonoce ve světě I.

Máte rádi
Velikonoce?

Byť máme v naší redakci k Velikonočním svátkům (a zejména k pomlázce) jisté výhrady (!), nemůžeme tuto významnou tradici opomenout.

Nelehké úlohy se zhostil mužský zástupce z našich řad. Ondra pro vás zjišťuje.

Symbol zrození

Už od pradávných dob bylo vejce symbolem zrození a života. Dokonce už naši předkové v pravěku zdobili skořápky vajec.

Zdobená vejce se vkládala také do hrobů zemřelých a například v královské hrobce v Sumeru bylo nalezeno jedno zlatě obarvené vajíčko.

Zdroj: wikipedia

Foto: milujemevelikonoce.cz

Zdobení

Malování kraslic máme spojeno zejména s Velikonocemi, kdy děvčata a ženy různými technikami kreslí, vyškrabují a barví vajíčka. Ty nejkrásnější pak dávají chlapcům jako poděkování za koledu. Nejčastějšími motivy na těchto kraslicích jsou sluníčko, kytičky, věnečky - tedy vše, co je nějak spojeno s jarem.

Tradice

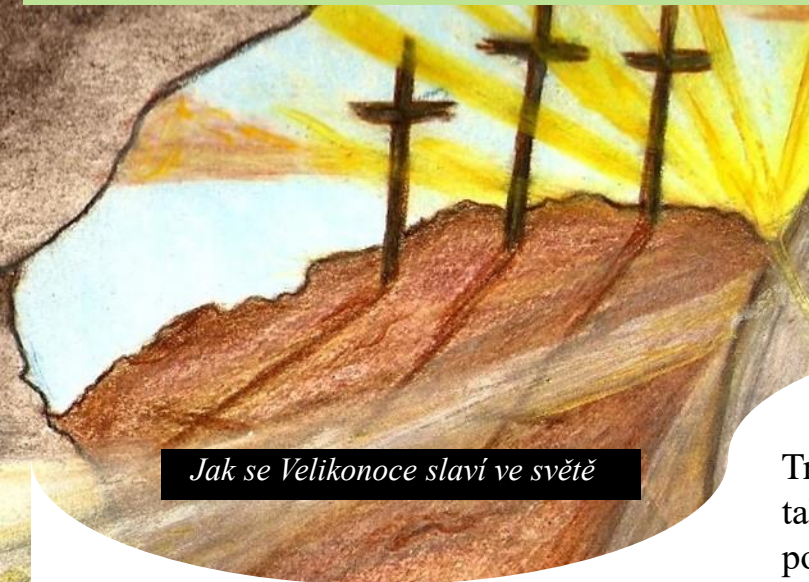
V křesťanství vejce symbolizuje uzavřený hrob, ze kterého vstal Kristus a červená barva, kterou se často vejce zdobí, připomíná Kristovu krev.

Zdroj www.milujemevelikonoce.cz

Jaká je Vaše oblíbená
technika zdobení vajíček?

Velikonoce II.

Jak se Velikonoce slaví ve světě

Slovensko

Nelíbí se vám naše pomlázka a to, že kluci v tento den mohou vlastně beztrestně mlátit holky? To jste ještě nezažili Velikonoce na Slovensku. Tam, kromě obligátního „vymrskání“, zažijete navíc ještě polévání studenou vodou (v lepším případě). V tom horším vás do ní (nejčastěji vana s ledovou vodou) rovnou hodí.

Filipíny

A pokud se vám to stále zdá málo, tak například na Filipínách Velikonoce slaví tím, že pořádají průvody, během nichž se někteří z věřících nechávají dobrovolně přibít na kříž jako Ježíš Kristus.

Řecko

Ale ať nekončíme tak drasticky. V Řecku probíhá o Velikonocích v rodinách vajíčková bitva. Cílem je rozbít vajíčko – nikoliv soupeře!

Zdroj: <https://www.abicko.cz>

Jak se slaví tento svátek u nás už víme. Ale co jinde?

Norsko

Trochu ještě přitvrdíme. V Norsku také malují vajíčka a zdánlivě mají podobné tradice jako my. Ovšem mají také svou specialitu. A tou je řešení kriminálních případů. Televize i noviny jsou plné detektivek a detektivními příběhy jsou potišťeny také třeba krabice od mléka. Zkrátka jiný kraj, jiný mrav.

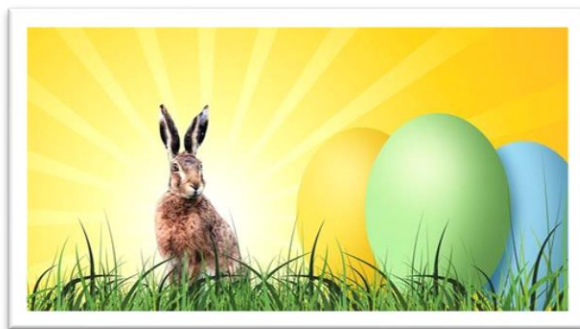

Foto: Pixabay, CC0 Public Domain

Zdroj: <https://www.abicko.cz>

Přijímáme návrhy na příští Velikonoce – vajíčkovou bitvu nebo studenou vanu?

Bylinky a čaje I.

V nedalekých Čejkovicích to voní! Ale pozor! Nejedná se o žádnou továrnu na parfémy. Připravují a míchají tady pro vás čajové směsi, koření i různé zdravé dobroty.

Reportérka Kája

Firma Sonnentor, se sídlem v Čejkovicích se zabývá výrobou a prodejem v oblasti zdravé výživy. Speciálně čajových směsí, koření, ale můžete zde koupit také různé dárečky nebo zdravé mlsání.

Bylinková zahrada svaté Hildegardy

Do Čejkovic si můžete naplánovat také hezký výlet. Zahrada sv. Hildegardy nabízí okrasnou i odpočinkovou zónu, naučný dětský koutek i prostor pro odpočinek a relaxaci.

Foto: www.sonnentor.cz

S sebou si můžete vzít deku nebo knížku a kochat se vůní bylin a zpěvem ptáků. A mají tam i obří houpačku!

Na další straně si můžete přečíst, jaké to je v takové firmě pracovat.

Kája vyzpovídala zaměstnankyni Sonnentoru, paní Denisu.

Bylinky a čaje II.

Jak by se vám líbilo voňavé zaměstnání? Práce, která člověka baví a zároveň naplňuje a k tomu všemu to tam ještě krásně voní? To je splněný sen.

Co tě na tvé práci baví nejvíce?

Kája se ptá.

Mám moc ráda práci s lidmi a nejvíce si užívám vůni bylinek po celém areálu. Nejraději provádím zákazníky po naší exkurzní trase a vysvětluji celý proces výroby – od sušení suroviny až po čajový sáček.

Jaká je tvá nejoblíbenější bylinka?

Máta peprná, protože krásně a výrazně voní. Můžeme ji navíc využít jak čerstvou, tak také sušenou.

Foto: www.sonnentor.cz

Které čajové směsi máš nejraději?

Nejvíce se mi líbí názvy VysmáTea, Knedlík v krku, Nadechnutí v lese apod.

Děkujeme za rozhovor a přejeme spoustu voňavých zážitků!

Máte raději čaj zelený, černý nebo bylinkový? S medem nebo jen tak?

Laboratorní zvířata I.

Den laboratorních zvířat si připomínáme každoročně 24. dubna.

Každým dnem kvůli nám umírají. Žijí v laboratořích, v malých teráriích nebo klecích a vědci experimentují s jejich kůží (kosmetika) nebo mozky (léčiva).

Redaktorka Kája

Převážně to jsou potkani, myši, ale také žáby, králíci nebo morčata.

Foto: <https://iforum.cuni.cz/>

Věda se bez nich údajně neobejde. (alespoň prozatím) neobejde. Dříve se k pokusům používaly také kočky nebo opice.

To už se z etických důvodů neděje.

Jaký je ovšem rozdíl mezi etickým pokusem na opici nebo na potkanovi se můžeme zamyslet každý sám.

Kupujete kosmetiku, která nebyla testována na zvířatech?

Laboratorní zvířata II.

Kdo bojuje za práva zvířat?

Na problematiku používání zvířat k laboratorním pokusům upozorňují různé organizace. Jednou z nich je například: Nadace na ochranu zvířat (<https://www.ochranazvirat.cz/>)

Kromě osvěty a vzdělávání veřejnosti se soustřeďují také na shánění finančních prostředků nebo např. pomoc při hledání ztracených či odcizených zvířat.

**Nadace na ochranu zvířat nabízí také poradnu,
kde se dozvíte např.:**

- co dělat, když najdete zatoulané zvíře
 - kam se obrátit, když máte podezření, že někdo se zvířaty obchoduje
 - informace o SOS netopýří lince
- A spoustu dalších užitečných informací

Zvířata sama mají jen omezené způsoby, jak se bránit. A je dobře, že tyto organizace poukazují a upozorňují, že nesmíme zapomínat na jejich právo na život. A že nemůžeme kvůli svým sobeckým důvodům vládnout nad jejich životem či smrtí.

Je vám osobně život zvířat v laboratořích lhostejný?

Dentální hygiena I.

Přesně jako Bezzubka se tváříme, když na nás v kalendáři zasvítí termín návštěvy zubaře. Jak to udělat, aby čas u strávený v zubařském křesle byl co nejkratší a pokud možno příjemný?

Rozhovor pro vás vedla
naše reportérka Klára

Otázky pro dentální hygienistku,
paní Veroniku Sedlákovou

Otázka č. 1

Jaký
kartáček je
nejlepší?

Otázka č. 2

Čím se zabývá
dentální
hygiena?

Otázka č. 3

Jak
poznáme, že
máme zuby
správně
vyčištěné?

Čistíte si správně zoubky? To zjistíte na straně č. 10.

Dentální hygiena II.

Paní dentistka nám povídala o správné technice čištění zubů. Také o pomůčkách, které k tomu potřebujeme.

Reportérka Klára

Otázka č. 1

Aby domácí péče o zuby byla dostatečná a pečlivá, měl by člověk používat manuální nebo elektrický kartáček jako základní očištění zubu a další velmi důležité doplňující pomůcky jimiž jsou mezizubní kartáček, jednosvazkový kartáček a dentální nit.

Jak to může vypadat v ordinaci dentální hygienistky. Co vy na to? Není to tak děsivé, že ne?

Foto: Veronika Sedláková

Otázka č. 2

Nejdůležitějším úkolem je naučit pacienta správnou techniku čištění zubů a pomoci s výběrem vhodných pomůcek na domácí péči o zuby. V ordinaci dentální hygieny se provádí odstranění zubního kamene a mimo jiné i léčba parodontózy.

Otázka č. 3

Nejjednodušší způsob, jak poznat, že byly zuby správně a dostatečně vyčištěny, je použití vlastního jazyka. Pokud zuby po vyčištění olíznete, neměli bychom na povrchu zubu cítit lepivý povlak - takzvané „chlupaté zuby“.

Každý zub v ústech by měl být hladký. Další možností, jak se dozvědět, zda byly zuby správně vyčištěny je použití barvicího roztoku nebo tablety. Tuto možnost využívám i v ordinaci dentální hygieny, aby každý pacient mohl vidět na vlastní oči v zrcátku, jak o své zuby pečuje. Tablety i roztok jsou volně prodejné v lékárně.

Už víte, jak si správně zuby čistit?

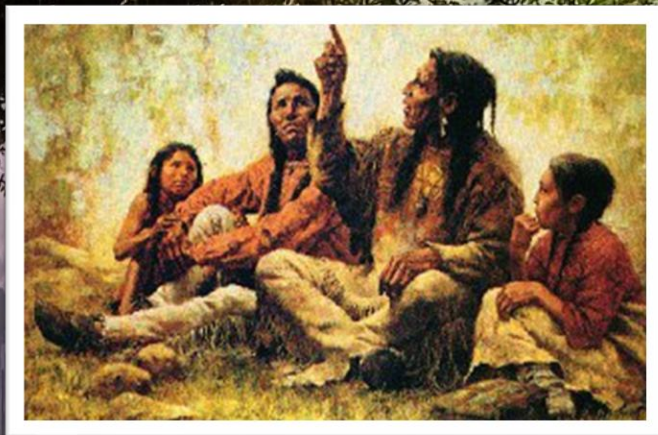
Vyvolávání deště

Dokážeme všechno? Jsme skutečně mocnější než příroda?

Reportérka Kája

Již naši předkové uctívali déšť a snažili se jej přivolávat všelijakými způsoby. V obdobích velkého sucha zkoušeli možné i nemožné.

Nejčastěji k tomu používali různá zaříkadla, rituály a často také tanec. Vyvolávání deště tancem bylo oblíbeno zejména u indiánských kmenů, kde tuto činnost zajišťoval výhradně šaman.

Zdroj a foto: <http://www.aapocasi.cz/>

Ovšem ani moderní doba nechce zůstat pozadu. Jde na to vědecky a odborně (s výsledkem, pravda, značně nejistým).

Tak například v roce 1963 se na Středočeský kraj za spolupráce vědců snesl první umělý déšť. Vytvořil jej Ing. František Pustina za pomoci generátorů, letadla a jodidu stříbrného

Pyrotechnické směsi připevnili na křídla letadla a pilot je následně ve vhodné letové hladině zapálil. Díky hoření se vyprodukují ledové krystalky, které následně roztají a pak prší. Dobré, že?

Zdroj: <https://region.rozhlas.cz>

Myslíte, že člověk skutečně může poručit větru, dešti?

Z@ječí uši

Slyšeli jste, že :

- altán na školní zahradě už stojí? V příštím vydání pro Vás připravujeme reportáž přímo z místa, protože se chystáme na první venkovní novinářský kroužek.
- naše škola má další první místo v literární soutěži? Lucka Talašová opět zazářila a získala úžasné 1. místo v soutěži Literární osvěžení ve Znojmě za svou povídku Přátelé z lesa <https://www.knihovnazn.cz/literarni-a-vytvarna-galerie.html>
- dříve si lidé čistili zuby například **klacíkem z keře Miswak**? Na konci se rozžvýkal a používal se jako hrubý zubní kartáček
- **první zubní kartáček** se štětinami byl vynalezen v Číně? Rukojeť se vyráběla z kostí dobytka a štětiny byly z prasat. Místo párátek, které dnes známe, lidé používali husí brka.
- v naší škole proběhl 13.4.2022 zápis do 1. třídy? Děti byly moc šikovné a naše reportérky (Ester, Kája a Klára) byly samozřejmě u toho.

- Foto: redakce + ZŠ Zaječí

- dne 14.5.2022 se v Zaječí uskuteční **závodů kol, koloběžek a odřádelů**? Akce se bude konat na hřišti u školy.

Z@jíčkoviny

Protože nás dentální hygiena velmi zaujala – a taky tak trochu proto, že v naší redakci vyznáváme černý humor a rádi se bavíme, jsme tyto Z@jíčkoviny věnovali právě zubařům.

Co všechno musí zubař umět a ovládat. Kromě složitých a mrňavých nástrojů, vyděšených pacientů, kteří odmítají otevřít ústa, či těch, co k nim pro jistotu raději vůbec nechodí a pak se nestačí divit.

K tomu všemu musí ještě překládat to, co jim pacienti na křesle oznamují. No nemají oni fakt těžkou práci?

Dopřejme jim tedy trochu té zábavy a plusové body od nás navíc za černý humor. Mají naše sympatie (pokud zrovna v tom křesle nejsme my ☺).

Zubařský slovník

hohe = dobře

hahe = špatně

heho = jde to

hohí = bolí

Áááá = bolí

ahohe = nahore

ohe = dole

huh hehigu = už nepřijdu

Zdroj: <http://torpeda.cz/>

Archibald a správné čištění zubů

A protože to s dentální hygienou myslíme opravdu vážně a slova paní dentistky jsme si vzali k srdci, šli jsme ověřit, zda se i u nás ve škole správná technika čištění zubů dodržuje. Model = Archibald (bydlí v nové učebně fyziky a je to velký sympaták).

1. Čekání ve frontě u zubaře

(Archibald podcenil pravidelné objednávání u zubaře na preventivní prohlídku). Naštěstí pro něj – zrovna on má času dost.

2. Prevence

Chrup má celkem v pořádku, ale prevence je nejdůležitější!

Děkujeme za vaši přízeň!

Časopis vychází 1x měsíčně, elektronicky - k dispozici na www.zszajeci.cz

Hlavní sídlo redakce: 5. třída, ZŠ Zaječí, blanarova@zszajeci.cz

Korektura: Mgr. Alena Hamáčková

8. vydání – již 30.5.2022!

strana 13